IV

(EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen nojalla ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset)

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 30 päivänä syyskuuta 2009,

toimenpiteestä N:o C 19/08 (ex NN 13/08), jonka Italia on toteuttanut Sandretto Industrie srl:n hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 7184)

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/215/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Komissio hyväksyi 29 päivänä tammikuuta 2007 tekemällään päätöksellä ([1]), jäljempänä 'hyväksymispäätös', 5 miljoonan euron tuen Sandretto Industrie srl:n, jäljempänä 'Sandretto', pelastamiseksi. Tuki myönnettiin takauksena kahdelle yksityisten pankkien myöntämälle luotolle, joiden ehdot oli tarkoitus määritellä sen jälkeen, kun komissio on sen hyväksynyt. Italia sitoutui lakkauttamaan takauksen viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun se on myönnetty, ja toimittamaan komissiolle Sandretton rakenneuudistussuunnitelman viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tuen hyväksymisestä.

(2) Koska komissio ei ollut saanut mitään tietoja tilanteen kehittymisestä, se lähetti Italialle 14 päivänä joulukuuta 2007 kirjeen (D/54995), jossa se pyysi selvitystä asiaan.

(3) Italia vastasi 21 päivänä tammikuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (A/1233) ja ilmoitti komissiolle, että tuki oli myönnetty kahdessa osassa: 24 päivänä heinäkuuta 2007 ja 13 päivänä elokuuta 2007.

(4) Komissio pyysi 23 päivänä tammikuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (D/50314) Italiaa vahvistamaan, että takauksen voimassaoloaika lakkaa 24 päivänä tammikuuta 2008, tai toimittamaan rakenneuudistussuunnitelman. Jos Italia ei vastaisi nopeasti, komission yksiköt ehdottaisivat muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista.

(5) Italia ilmoitti komissiolle 8 päivänä helmikuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (A/2526), että takauksen ensimmäisen osan voimassaolo päättyi 24 päivänä tammikuuta 2008 ja että yrityskokonaisuuden lukuisten myyntiyritysten epäonnistuttua toimivaltaiselle tuomioistuimelle oli hyvissä ajoin ilmoitettu, että menettely voidaan joutua muuttamaan konkurssimenettelyksi.

(6) Perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisesta tehty päätös, jossa asianomaisia pyydettiin esittämään huomautuksensa, on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ([2]). Italia on esittänyt omat näkemyksensä 19 päivänä toukokuuta 2008 päivätyssä kirjeessä (A/9253). Muut eivät ole esittäneet huomautuksia.

(7) Tämän jälkeen komissio pyysi 20 päivänä elokuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (D/53263) ja 20 päivänä lokakuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (D/54063) lisätietoja, jotka Italian viranomaiset toimittivat 18 päivänä syyskuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (A/19134) ja 4 päivänä marraskuuta 2008 päivätyllä kirjeellä (A/23219).

II TOIMENPITEEN KUVAUS

Tuensaaja

(8) Sandretto valmistaa ja myy ruiskuvalukoneita kestomuoviteollisuuden käyttöön. Yritys perustettiin vuonna 1947 nimellä Fratelli Sandretto. Sittemmin sen nimi ja yhtiömuoto on vaihtunut monta kertaa. Vuonna 2007, kun tuki myönnettiin, Sandretton liikevaihto oli 30 miljoonaa euroa ja yrityksessä oli 340 työntekijää. Sillä oli kaksi tuotantolaitosta, jotka sijaitsivat Torinon maakunnassa Grugliascon ja Pont Canavesen kunnissa, ja yrityksen merkitys paikalliselle taloudelle oli huomattava. Kumpikin tuotantolaitos sai perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua tukea.

([1]) Päätös N 802/06 (EUVL C 43, 27.2.2007, s. 2).

([2]) EUVL C 137, 4.6.2008, s. 12.

(9) Yritys todettiin maksukyvyttömäksi maaliskuussa 2006 ja asetettiin erityishallintomenettelyyn, jossa voisi olla mahdollista jatkaa yrityksen toimintaa ([3]). Liiketoiminta kuitenkin lopetettiin, koska hallinnonhoitaja käynnisti decreto legislativossa nro 270/99 ([4]) säädetyn menettelyn nojalla yrityksen likvidaation ja aloitti yrityksen omaisuuden myynnin toimivaltaisen ministerin 27 päivänä helmikuuta 2007 antaman luvan mukaisesti.

(10) Jotta valtaosa omaisuuseristä ([5]) saataisiin myytyä, järjestettiin julkisia myyntitarjouksia tuloksetta, kunnes 24 päivänä toukokuuta 2008 tehtiin alustava sopimus brasilialaisen yrityksen Industrias Romi S.A:n kanssa ja 12 päivänä kesäkuuta 2008 allekirjoitettiin lopullinen soimus Sandretton ja ostajan italialaisen tytäryhtiön ROMI Italia srl:n välillä.

(11) Torinon tuomioistuin (tribunale) vahvisti 29 päivänä heinäkuuta 2008 edellä mainitun kaupan. Sandretton kaikki toiminta lakkasi tuosta päivästä lukien, ja sen oikeushenkilöys lakkaisi heti kun sen omaisuus olisi jaettu velkojien kesken.

Tukitoimenpide

(12) Pelastamistuki hyväksyttiin 29 päivänä tammikuuta 2007, mutta 5 miljoonan euron luotot myönnettiin vasta lähes kuuden kuukauden kuluttua tuen hyväksymisestä, ensimmäinen 24 päivänä heinäkuuta 2007 ja toinen 13 päivänä elokuuta 2007. Italian mukaan hallinnonhoitajat tarvitsivat tämän verran aikaa valitakseen luotot myöntävät yksityiset pankit ja sopiakseen rahoitusehdoista.

(13) Pelastamistuki myönnettiin takauksena kahdelle 2,5 miljoonan euron luotolle, jotka Banca Popolare di Novara ja Banca Intesa Sanpaolo myönsivät.

(14) Italian mukaan ensimmäiseen tukierään liittyvä takaus lankesi maksettavaksi 24 päivänä tammikuuta 2008. Italia ei esittänyt yrityksen rakenneuudistussuunnitelmaa (tai likvidaatiosuunnitelmaa) tuen hyväksymistä seuranneiden kuuden kuukauden aikana. Italia on virallisen tutkintamenettelyn aloittamisen jälkeen ilmoittanut komissiolle, että kummankin luoton julkinen takaus on langennut maksettavaksi ([6]).

III **MENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT**

(15) Komissio totesi päätöksessään menettelyn aloittamisesta, että mikään ei viittaa siihen, että Sandretto ei hyötyisi pelastamistuesta enää kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen osan myöntämisestä eli 24 päivänä tammikuuta 2008.

(16) Lisäksi komissio esitti epäilyjä sen suhteen, voidaanko pelastamistukea, jonka voimassaoloa on laittomasti jatkettu, pitää valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen suuntaviivojen ([7]), jäljempänä 'suuntaviivat', 34–51 kohdan mukaisena yhteismarkkinoille soveltuvana rakenneuudistustukena, varsinkin kun rakenneuudistussuunnitelmaa ei ole.

IV **ITALIAN HUOMAUTUKSET**

(17) Italian viranomaiset toimittivat huomautuksensa 18 päivänä toukokuuta 2008 päivätyllä kirjeellä, jossa ne ilmoittivat, että luottojen takaus, joka myönnettiin kahdessa osassa, 24 päivänä heinäkuuta ja 13 päivänä elokuuta 2007, oli langennut maksettavaksi luotot myöntäneille pankeille 23 päivänä maaliskuuta ja 4 päivänä huhtikuuta 2008.

(18) Valtiolle Sandretton takauksen maksamisesta syntynyt vaade oli Italian viranomaisten mukaan *prededucibile*. Se tarkoittaa, että valtiolla on saatavaansa periessään etuoikeusasema. Italian viranomaisten mukaan voidaan riittävällä varmuudella ennustaa, että takaussumma on mahdollista periä kokonaan takaisin.

(19) Italian viranomaiset ovat toimittaneet tietoa myös Sandretton likvidaation etenemisestä sekä omaisuuserien myymiseksi kesäkuun 2007 ja toukokuun 2008 välillä järjestetyistä julkisista myyntitarjouksista, jotka johtivat siihen, että ROMI Italia srl osti niistä osan.

(20) Komission pyydettyä tietoja Sandretton tiettyjen omaisuuserien myynnistä ROMI Italia srl:lle Italian viranomaiset toimittivat seuraavat tiedot.

(21) ROMI Italia srl osti osan Sandretton omaisuuseristä 7,9 miljoonalla eurolla. Vaikka hinta oli kesäkuussa 2007 suoritettua yrityksen arvonmääritystä alhaisempi, se oli kuitenkin useiden julkisten myyntitarjousten epäonnistuttua paras, joka saatiin. Italian viranomaisten mukaan hintaa voidaan siksi pitää markkina-arvoa vastaavana.

(22) Sandretto lopetti toimintansa kokonaan 29 päivänä heinäkuuta 2008 Torinon tuomioistuimen (tribunale) päätöksellä ja sen oikeushenkilöys lakkaisi heti kun sen omaisuus olisi jaettu velkojien kesken.

(23) Lisäksi Italian viranomaiset korostivat, että Sandretton velkoja ei siirretty ROMI Italia srl:lle. Sandretto lakkautti kaikkien omien työntekijöidensä työsuhteet, ja ROMI Italia srl palkkasi uudet työntekijät, joista vain osa oli Sandretton entisiä työntekijöitä. ROMI Italia srl ei tullut Sandretton sijaan mihinkään agentti-, tavarantoimittaja- tai

([3]) Decreto legislativo nro 270/1999, 54 §, ks. alaviite 4.

([4]) *Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274* (30 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain nro 274 1 §:n nojalla annetut uudet ohjeet maksukyvyttömien suurten yritysten erityishallinnosta), julkaistu Italian tasavallan virallisessa lehdessä nro 185 9 päivänä elokuuta 1999.

([5]) Jäljelle jäävän omaisuuden muodosti lähinnä Sandretto-museo, jossa on näytteillä erilaisia muovisia designesineitä.

([6]) Ks. johdanto-osan 17 kappale jäljempänä.

([7]) EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2.

asiakassuhteisiin vaan ainoastaan sellaisiin sopimussuhteisiin, jotka ovat liiketoiminnan kannalta ehdottoman välttämättömiä (sähkö-, kaasu-, huolto- ja turvapalvelusopimukset).

V ARVIOINTI

V.1 Onko kyse valtiontuesta?

(24) Komissio katsoo, että pelastamistukitoimenpide on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Toimenpide toteutettiin takauksena, jossa on kyse valtion varoin rahoitetusta edusta. Toimenpide on valikoiva, koska se kohdistuu ainoastaan Sandrettoon. On myös todennäköistä, että se vääristää kilpailua, sillä se tuo yritykselle etua sellaisiin kilpailijoihin nähden, jotka eivät saa tukea. Lisäksi markkinoilla, joilla Sandretto toimii, käydään huomattavaa jäsenvaltioiden välistä kauppaa ([8]).

V.2 Pelastamistuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

(25) Suuntaviivojen 25 kohdan a alakohdan mukaan pelastamistuen on päätyttävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun tuen ensimmäinen osa on myönnetty yritykselle.

(26) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa tuen ensimmäinen osa on myönnetty 24 päivänä heinäkuuta 2007. Tästä seuraa, että takauksen voimassaolon olisi täytynyt lakata 24 päivään tammikuuta 2008 mennessä, kuten Italian viranomaiset ovat todenneet viestissään 2 päivänä helmikuuta 2008 ([9]).

(27) Ilmoittaessaan pelastamistuesta Italia sitoutui peruuttamaan takauksen viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lainan myöntämisestä ja toimittamaan komissiolle Sandretton rakenneuudistussuunnitelman viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tuen hyväksymisestä.

(28) Italia ei ole kuitenkaan koskaan esittänyt rakenneuudistussuunnitelmaa (tai likvidaatiosuunnitelmaa). Sen sijaan säädettyjen kuuden kuukauden päättyessä valtio on joutunut maksamaan takauksen ja Sandretto on sille velkaa 5 miljoonaa euroa. Italia ei ole tähän mennessä osoittanut, että velka olisi maksettu valtiolle takaisin.

(29) Suuntaviivojen 26 kohdassa esitetyt voimassaolon jatkamisedellytykset eivät myöskään täyty. Kyseisen säännöksen mukaan pelastamistuen päättymisen määräaikaa voidaan pidentää siihen asti, kunnes komissio tekee rakenneuudistussuunnitelmasta päätöksen, jos suunnitelma on esitetty viimeistään kuuden kuukauden kuluttua pelastamistuen hyväksymisestä, mitä ei ole näytetty toteen.

(30) Takausta, jonka voimassaoloa on jatkettu kuuden kuukauden määräajan jälkeen, ei voida pitää (sääntöjenvastaisena) rakenneuudistustukena, koska komissiolle ei ole ilmoitettu mitään rakenneuudistussuunnitelmaa tai mitään toimenpidettä, joka vastaisi suuntaviivojen 34 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa esitettyjä kriteerejä.

(31) Pelastamistuki on näin ollen toteutettu hyväksymispäätöksen vastaisesti, eikä sitä voida pitää yhteismarkkinoille soveltuvana rakenneuudistustukena, koska mikään suuntaviivoissa asetetuista edellytyksistä ei täyty.

(32) Koska tuensaajalle on kuuden kuukauden määräajan päätyttyä edelleen etua pelastamistuesta, komissio katsoo, että tukitoimenpiteessä on 24 päivästä tammikuuta 2008 ollut kyse Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([10]), jäljempänä 'menettelyasetus', 1 artiklan g kohdassa tarkoitetusta tuen väärinkäytöstä, koska tuensaaja on käyttänyt tukea menettelyasetuksen 4 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyn päätöksen vastaisesti.

V.3 Takaisinperintä

(33) Komissio toteaa menettelyasetuksen johdanto-osan 15 kappaleen perusteella, että "tuen väärinkäytöllä voi olla sisämarkkinoiden toimintaan vaikutuksia, jotka voivat olla samanlaisia kuin sääntöjenvastaisen tuen vaikutukset ja joita sen vuoksi olisi torjuttava samankaltaisin menettelyin".

(34) Menettelyasetuksen 14 artiklan mukaan "sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta". Asetuksen 16 artiklassa säädetään, että tuen väärinkäyttötapauksissa sovelletaan muun muassa 14 artiklaa soveltuvin osin. Koska kyseessä on ollut 24 päivästä tammikuuta 2008 tuen väärinkäyttö, Italian on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet Sandrettolle myönnetyn tuen perimiseksi takaisin korkoineen, joita maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin väärin käytetty tuki on tullut tuensaajan käyttöön, sen takaisinperimispäivään asti.

(35) Koska tuen myöntämisen jälkeen on toteutettu omaisuuserien myynti, joka on kaikilta osin Italian oikeusjärjestyksessä säädetyn likvidaatiomenettelyn mukainen ([11]), komission on selvitettävä, onko etu mahdollisesti siirtynyt ostajalle. Tätä varten komission on arvioitava, onko omaisuuserät myyty markkinahintaan. Jos käy ilmi, että ne on tosiasiassa myyty markkina-arvoaan alhaisempaan hintaan, takaisinperimistä koskeva välipäätös on ulotettava myös ostajaan ([12]).

([8]) Ks. edellä alaviitteessä 1 mainitun hyväksymispäätöksen 4–5 kohta.
([9]) Ks. menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 16–18 kohta.
([10]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.
([11]) Ks. edellä johdanto-osan 9 kappale.
([12]) Komission tiedonanto "Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa", 32–35 kohta (EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4).

(36) Italian viranomaiset ovat komission pyynnöstä ilmoittaneet ([13]), että ROMI Italia srl on ostanut suurimman osan Sandretton omaisuuseristä yhteensä 7,9 miljoonalla eurolla. Tästä 2,48 miljoonaa euroa kohdistuu osuuksiin ulkomaisissa yhtiöissä ja 5,42 miljoonaa euroa muihin aineellisiin ja aineettomiin omaisuuseriin (rakennukset, koneet, tuotemerkit). Aineellisista ja aineettomista omaisuuseristä saatu hinta (5,42 miljoonaa euroa) on alhaisempi kuin kesäkuussa 2007 niille määritetty arvo, joka oli 7,5 miljoonaa euroa. Hinta on kuitenkin korkeampi kuin mikään muu likvidaatiomenettelyssä tehty ostotarjous. Italian viranomaisten mukaan hintaa voidaan siksi pitää markkina-arvoa vastaavana.

(37) Lisäksi Sandretton ja ROMI Italia srl:n sopimuksista ja Italian viranomaisten ilmoituksista käy ilmi seuraavat seikat: Sandretton velkoja ei siirretty ROMI Italia srl:lle; Sandretto lakkautti kaikkien omien työntekijöidensä työsuhteet, ja ROMI Italia srl palkkasi uudet työntekijät, joista vain osa oli Sandretton entisiä työntekijöitä; eikä ROMI Italia srl tullut Sandretton sijaan mihinkään agentti-, tavarantoimittaja- tai asiakassuhteisiin vaan ainoastaan välttämättömiin palveluja ja turvallisuutta koskeviin sopimussuhteisiin.

(38) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että ROMI Italia srl ei jatka Sandretton liiketoimintaa. Sen vuoksi komissio katsoo, että kyseessä oli omaisuuserien myynti eikä toiminnassa olevan yrityksen myynti. Komissiolla ei ole niiden tietojen perusteella, jotka sillä on käytössään tätä päätöstä tehdessään, syytä olla pitämättä ROMI Italia srl:n maksamaa hintaa markkinahintana.

(39) Näissä olosuhteissa komissio katsoo, että tuki on hyödyttänyt yksinomaan Sandretto Industrie srl:ää ja että hyötyä ei ole siirretty ROMI Italia srl:lle. Takaisinperintä on siksi kohdistettava suoraan Sandretto Industrie srl:ään.

VI **PÄÄTELMÄT**

(40) Komissio katsoo, että 5 miljoonan euron pelastamistukitoimenpiteessä, joka jatkui 24 päivän tammikuuta 2008 jälkeen ja josta Sandretto hyötyi siihen asti, kunnes sen toiminta kokonaan päättyi 29 päivänä kesäkuuta 2009, on kyse tuen väärinkäytöstä. Tukea ei voida pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, ja Italian on perittävä se takaisin tuensaajayritykseltä, joka on Sandretto Industrie srl, kyse tuen väärinkäytöstä ja yhteismarkkinoille soveltumattomasta tuesta.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Italian Sandretto Industrie srl:lle myöntämässä 5 miljoonan euron valtiontuessa on ollut 24 päivän tammikuuta 2008 jälkeen

2 artikla

1. Italian on perittävä 1 artiklassa tarkoitettu tuki takaisin tuensaajalta.

2. Takaisinperittävään summaan sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajan käyttöön, tuen takaisinperintään saakka.

3. Korko on laskettava asetuksen (EY) N:o 794/2004 ([14]), sellaisena kuin se on muutettuna, V luvun säännösten mukaisesti.

4. Italian on peruutettava kaikki 1 artiklassa tarkoitetun tuen suorittamatta olevat maksut tämän päätöksen tekopäivästä alkaen.

3 artikla

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettu tuki on perittävä takaisin välittömästi ja tosiasiallisesti.

2. Italian on varmistettava, että tämä päätös pannaan täytäntöön neljän kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

4 artikla

1. Italian on toimitettava kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta komissiolle seuraavat tiedot:

a) tuensaajalta takaisinperittävä kokonaismäärä (tuki ja siitä perittävä korko);

b) tarkka kuvaus toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi;

c) asiakirjat, jotka osoittavat, että tuensaaja on määrätty maksamaan tuki takaisin.

2. Italian on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavien kansallisten toimenpiteiden edistymisestä siihen saakka, kunnes 1 artiklassa tarkoitetun tuen takaisinperintä on saatettu loppuun. Sen on annettava viipymättä komission pyynnöstä tiedot toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi. Sen on annettava myös tarkat tiedot tuensaajalta jo perityistä tukimääristä ja koroista.

([13]) Ks. edellä johdanto-osan 7 kappale.

([14]) Komission asetus (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 30 päivänä syyskuuta 2009.

Komission puolesta
Neelie KROES
Komission jäsen